

עזה שלא הכרנו

מל לבידם // רצועת עזה

העיר שהייתה לא קיימת עוד. מגדר הגבול הלא-רשמי, רדך שכונת החוף הרוסות ועד לב העיר שהפך רחוב אחרי רחוב לתל הריסות - המסקנה שמגיע אליה כל מי שנכנס בימים אלה לצפון רצועת עזה מובהקת: הציבור עוד לא מבין את עוצמת הפעולה של צה"ל בבית הטרור של המאס. לתושבי עזה אין לאן לחזור.

יום שלם התלוונו לכוחות צה"ל הלוחמים כעת בתוך העיר. לחימה קשה, אורבנית, מפרסת. בישראל מגדירים את הימים הקרובים כ"משמעותיים" לאפשרות של ביצוע עסקת שבויים, שכלל הנראה תכלול את הפעולה ההתקפית לימים בדרום, אבל בשטח אין לכך שום דבר. המלחמה לא נעצרת, ומדי יום מתקררת וסוגרת על השכונות שעדיין לא נפצאות בסליטת ישראל.

צה"ל עוד ידרוס להלחם בקרוב בשנייה, בג'בלייה, בייטון וביתר האזורים שמכותרים כעת על ידי הלוחמים. גם סוגיית הטיפול במרכז הטרור הרצועה, שמלאים כעת בהמונים שנמלטו מצפון הרצועה, עוד פתוחה. אבל כעת, למחות שעוברים מסטה מסטה כבר ברורה: העיר עזה כבר לא תהיה מה שהייתה.

ציר חדש לעזה

בוקר עולה על הטרור של קיבוץ בארי. שדות הקטל. אבל עכשיו אנחנו בחמ"ל הקרמי של חטיבת הצנחנים, עולים על הארץ בדרך לשטח הרצועה. בשטח נותרו מעט מאוד סימנים לזוהרה שהתרחשה כאן בשבת שחורה, רק לפני כ-40 ימים. עכשיו, אני חושב לעצמי, נחצה עם ג'פ"ל לא מינון את הדרך המוכה - ונכנס לעזה.

"יש לנו לוחמים שממש עכשיו נלחמים בפנים", אימר לנו קצין מבסיס החטיבה. "סירונים" איננו המתקדם שהצטרפו ללחימה לפני שקיבלו את הכוונה האחרונה. סאיתה יקבלו היום בטקס מיוחד על חוף הים של עזה מול שכונת רימאל ה"חוקרתית". המלחמה מלאה ברגעים סמליים.

אנחנו עוברים את קו הבתים הטרוריים של קיבוץ בארי, בצד, המסמלות עובדות בשדות הירוקים סאילו לא היו דברים מעולם. רק מסגרת פנועה בצד הדרך נותרה כאנדרטה אילמת. בין מסלולי הסינגל המפורסמים לאופניים של יעד בארי אנחנו מתקרבים לגדר, מולנו פאתי שנייה ולידנו שירות משאית אדומה עומדת בחצר, שבאמצעותו כבר סללו כאן ציר לוגיסטי חדש שמוביל עד לים של עזה.

עוברים את המכשול הפרוץ את גדר העצרת הישנה והחבולה - ואנחנו בפנים. פאתי עזה המאיימת נשלטת כעת להלווין על ידי צה"ל.

הציר הלבן החדש מוביל אותנו לכיוון הים, נטקים ולוחמים מאבטחים אותו לכל אורכו. מפעל מלט הרוס ובתים שבורים לא מותירים ספק כבר במרחק של כמה מטרים מהגדר מה הייתה עוצמת הלחימה שהתרחשה כאן.

מטעי ויתים מרוסקים, בתים שבורים הרוסים: גם בדרך הכפרית, שום דבר לא נותר כפי שהיה. ככל מקום פועלים רחפורים ממוגנים לצורך הרחבת האזור הסטרילי, סביב הציר החדש שנסלל כדי לאפשר תנאים טובים יותר לאבטחתו מאוימים שעוד יגיעו בהמשך. בין הריסות אנחנו מהדים לפתע אלפי פלסטינים הלכים בטור צפוף על מה שנותר מכביש סאלח אדיר. זו הפעם הראשונה והאחרונה שנראה את תושבי עזה בעיניים. גם כאשר נגיע לשכונות הצפופות שייח' עז'ליון, תל אלידז'א ורימאל, שם כבר לא נותר אף אחד. בסיירה שלנו מעט לחץ, מאשר רכבי ההארץ הפתוחים עוברים דרך

טנק מימין ודחפור D9 משמאל, אנחנו הולכים במה שהיה אחד מהרחובות הראשיים של עזה.

העיר שהייתה לא קיימת עוד ■ ירי של צלף

מקפיץ אותנו. אנחנו מזנקים לסמטה צרה.

הכוחות דרוכים. מאחורינו הים של עזה, מולנו

מפקדת הטרור שבבית החולים אל-קודס

■ כתב "מערב" הצטרף לכוחות הצנחנים, הגיע

איתם עד קו המגע וגילה לחימה עיקשת

- וגם את האתגרים שמחכים לצה"ל ברצועה

"הבוקר שני גורמים שלנו, הסיירת וגדוד 202, התחילו התקפה על המתחם הזה", מציין בישן - ואנחנו נותנים גו לכיוון. הרכב יתקדם עד כמה שאפשר, וממנו נעבור לתנועה רגלית, עד שנפגוש את הלוחמים בקו החזית. ברכב מספר לי לוחם צעיר מצוות ההגנה של המחס, רק בן 22, שהתחיל לפני חודשיים וחצי. שבוע לאחר שיצא לחופשת שחרור הקפיצו גם אותו בשבת השחורה. כלוחם לשעבר בסיירת הצנחנים הוא השתתף במבצע האחרון הגדול בג'נין לפני המלחמה, וחשב בטעות שזה היה שיא השירות הקרבי שלו. "אנחנו יודעים שגם לאנשים בעורף לא קל עכשיו", הוא אומר.

יורנו מהרכבים, מכאן כל ההתנהלות המבצעית שונה, הסיירת של הצנחנים, גדוד 202 גדוד שריון מחטיבה 4 וכוחות הנדסה כבדים פועלים כאן באזור שטרם טוהר, ולכן כל התנועה מבוצעת ברגל באופן זהיר ומאובטח בליווי של אש. כל התנועה המבצעית כאן נעשית מתוך תפיסה שבשטח לא נותרו אורחים כלל, אבל עדיין פועלים בו מחבלים.

המחס מוביל אותנו עכשיו למרחק של כ-200 מטרים מהחלים אל-קודס, שבו צה"ל צפוי לפעול בימים הקרובים כפי שפעל בבתי החולים רמתיים ושיפא. בעוד אנחנו מתקרבים, קרבות מתנהלים בסמוך. "אנחנו חושדים שיש בבית החולים תשתית של מאס", אימר המחס, "וכבר לפחות

למסב הנוכחי שנגלה מול עינינו. האתגר של המפקדים היה לשמור על הלוחמים שלא יפתחו שאננות מסכנת.

הסוריאליסטיות של המלחמה נוכחת בכל פינה. צמוד לים היפה של עזה עומד מבנה מרשים שמזכיר גני אירועים מפא"רים אצלנו. רק כשניכנס, יתברר לנו כי מדובר בסוג של אסליטה מתחם שלם שנבנה כמו תפאורת סרט קולנוע, ושימש עד לאחרונה כסאטורו לצילום זוגות עותיים מאושרים ביום חתונתם. הכל כאן "פייק", מפסנתר הכנף חסר הקלידים, קירות השיש שמתגלים כגבס וגרם המדרגות שמוביל לשום מקום. עכשיו במסך זוגות מאושרים ישנים כאן לוחמים.

מכאן אנחנו יוצאים לפגוש את מפקד חטיבת הצנחנים, אלוף משנה עמי בישן, בתוך שכונת שייח' עז'ליון. מולנו רימאל, לשעבר השכונה היוקרתית הידועה של עזה ומעונם של ראשי המאס. אמרים שפעם הייתה כאן טיילת חנויות ויוקרה. עכשיו ליד תנת הרולקס עומדים שני מוסים שכבר התרגלו לרעש מהריס האוגנים של הנטקים שהולפים על פניהם במהירות.

אנחנו מוגשים את בישן בפתח בניין יוקרתי בן עשר קומות. מהגוקרה הזו הכל כבר ודף קרבי יותר: מיד אנחנו עולים לרכבי הדיפנדר הפתוחים של חפ"ק המחס, ונכנסים ללבך הבצע ונוכחי שכן הלוחמים למחבלי המאס.

המון האנשים אף שאנחנו מאובטחים מכל עבר, אחלי כי ביקשנו ממפקד הכלי לעצור לאפשר לנו לצלם את התמונה הבתית נפתחת הזאת. מעל למיליון אנשים עברו דרך הציר הזה דרומה. "אל תעצור קרוב אליהם", צועק מפקד הסיירת, ונגד האמר לחוץ על דחשת הגז. כמה סמלי: הים של עזה כבר מולנו.

סוריאליזם של מלחמה

ככל שמתקרבים לעבר החוף, הרס המלחמה בולט יותר ויותר בשטח מדרום לנו, כמה מאות מטרים, שרירי קשתות שנתרו ממבנה מפואר שהיה פעם אוניברסיטת אל-אזאר. הלוחמים שאיתנו מספרים שבמשך שלושה ימים התנהלו כאן קרבות עם מחבלים. כעת, כמו רוב אתרי העניין בצפון הרצועה, המפת הישנות וצילומי הלוויין כבר לא רלוונטיים.

אנחנו מגיעים לים, ומולנו מתגלה מתחם לוגיסטי גדול של צוות הקרב החטיבתי של הצנחנים שאיתם פועל גם גדוד מילואים מחטיבה 4. משטחים שלשים של ציור כבר הגיעו מישראל לכאן: אהלים, מזלזות וכל מה תחתן למסמר קשר, משאיות, מעלות והצעה שבא ליד. צה"ל מעמיק נוכחות בעומק הרצועה כמעט בלתי נתפס המרחק המטלטל שעברה החברה הישראלית מאירועי 7 באוקטובר ועד

Media Intelligence דרך מנחם בנין 96-98 (ולשעבר דרך פייח) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

רחוב בעזה, השבוע. הרבה מטענים ולא מטען צלפים. בתמונה בעגול: לוחמי צה"ל דורכים צילומים: טל לברמן

ומתחבא. לדברי המג"ד, חמאס פועל בפחדנות ומנסה למנוע ישירות עם כוחותינו. יצאנו שוב לרחוב. מתקדמים עוד לעבר כוחות שנמצאים בחזית הלחימה. אנחנו פונים ימינה - ואז נשמעת ירייה בודדת. כולם נדרכים. אין ספק: הפעם זה לא היה ירי שלנו. צלף של חמאס פתח באש. הירי היה רחוק, אבל הוא נשמע קרוב מאוד. אנחנו תופסים מחסה בכניסה לסמטה צרה. אחרי כמה דקות נכנסים לתצפית נוספת בבניין חרש, מפואר וגבוה, שבו יושבת אחת הפלוגות של 202. בניין משרדים משולב עם מגורים, שהציון התקדמי שלו מלא במכוניות יוקרה חרשות שעכשיו עומדות מאובקות. על החלונות של המרצס והלנדר קרונו עם הלוחות הפלסטיניים כתב באבצע אחד הלוחמים "פלוגה ב". הבניין הזה הוא הכי רחוק מהרימוי השגור אצלנו של עזה.

מהקומה העליונה של בניין הפאר אפשר לראות בצורה הטובה ביותר את ההרס האדיר ברחוב שמוביל לבית החולים. כל התקרבות להלון נעשית בזהירות, איום ירי הצליפה קיים תמיד, ובמיוחד כאשר השטח מולנו עדיין לא בשליטה מבצעית של צה"ל.

עם הפנים קדימה

השמש מתחילה לרדת על עזה. בדרך חזרה אנחנו פוגשים את סגן ש', הרופא הגרורית של סירת גבעתי. כבר שנה וחצי היא בסיירת. בת יחידה למשפחה עם עוד חמישה אחים - ארבעה מהם נמצאים עכשיו בתפקידי לחימה בעזה ובצפון. מי כבר זוכר שכמכצע עופרת יצוקה רק במקרים חריגים אושר לנשים לחצות את קו הגבול, וגם אז לשעות בודדות בלבד. לאחר הליכה רגלית ארוכה מבית לבית, אנחנו חוזרים לג'יפים של חפ"ק המח"ט. נוסעים על מה שהייתה פעם הטיילת היפה של רימאל. אנחנו מנצלים את ההזדמנות וגונבים עוד קצת צפונה, מתקדמים לעבר המעגנה של עזה. פעם החלק הצפוני של רימאל נחשב לעשיר ומפואר יותר מאשר הרומי. עכשיו אין לעתון הזה כל משמעות. הכל הרוס.

באחד הבניינים נותרה חנות סלון כלות, שבאופן יחסי נותרה שלמה. על הקולבים עטופות בכיסוי לבן עשרות רבות של שמלות ערב ושמלות כלה, תפורות למידה מותאמת מראש ורק מחכות ללקוחות. גם זו תזכורת כואבת למחיר המלחמה. חמאס הביא על תושבי עזה אסון כלתי נתפס.

אנחנו עם הפנים קדימה. התמונות הללו של עזה החרבה אמורות היו להספיק כדי להכניע ארגון טרור ולגרום לו להניף דגל לבן. רבים מהאזרחים ברצועה כבר עשו את זה. אבל חמאס אינו ארגון טרור רגיל. במעשיו ובסירותיו הוא הוכיח כי עמו לא מעניין אותו, ולכן גם האתגרים של צה"ל כעת גדולים במיוחד. חסופים בפתח. בקרוב יירדשו הקברניטים להחלטות קשות. עזה שהייתה כבר לא תחורה. מה יבוא במקומה ומה יקרה ביוזמת המלחמה האחרת? האתגר עוד לפנינו. ❖

tguvot@maariv.co.il

Media Intelligence MI יפעת MI דרך מנחם בגין 98-96 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166